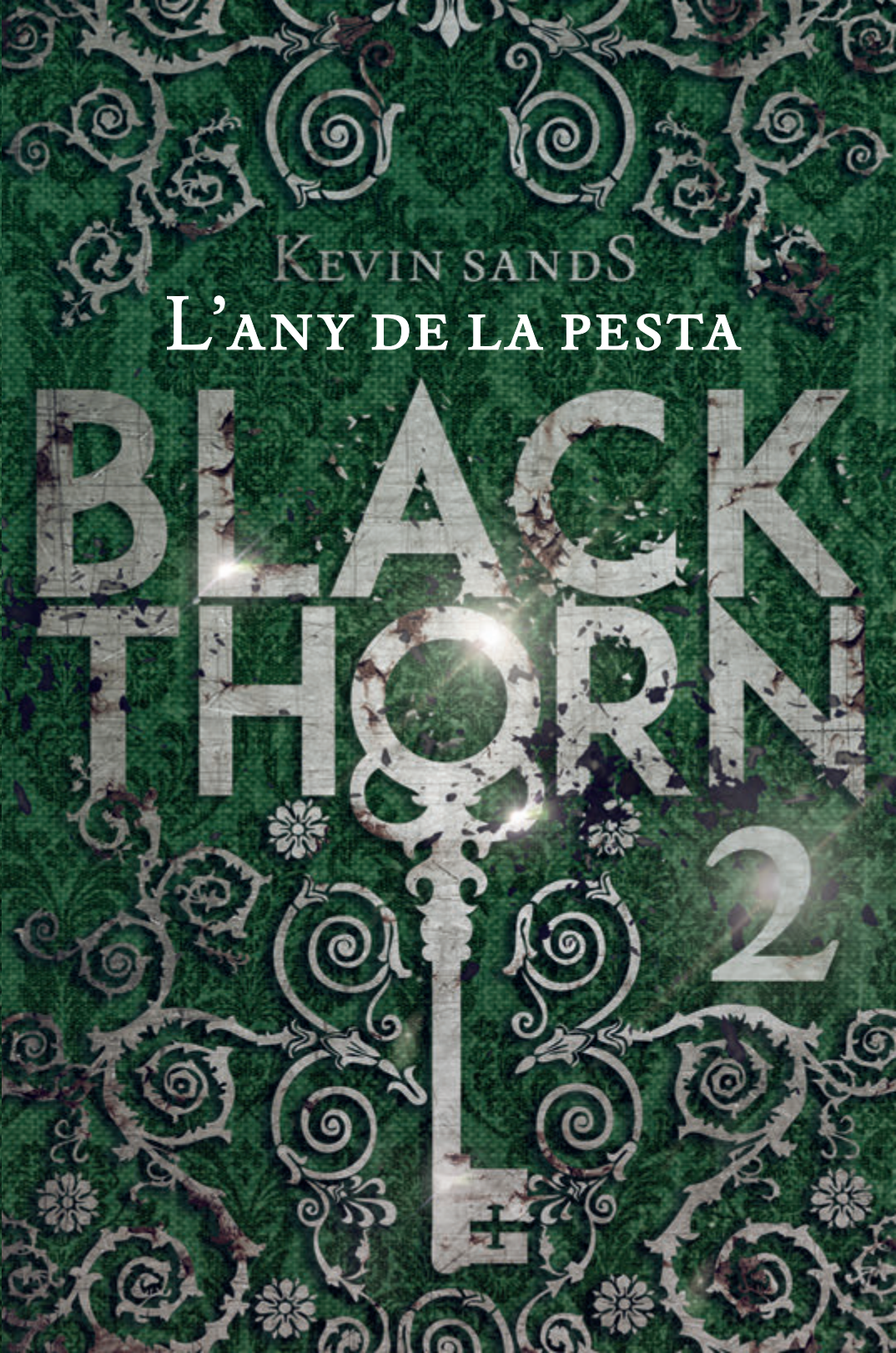

KEVIN SANDS

L'ANY DE LA PESTA

BLACK
THORN

2

KEVIN SANDS

L'ANY DE LA PESTA

BLACK
THORN

2

Estrella Polar

Estrella Polar

Títol original: *Mark of the Plague*

© del text: Kevin Sands, 2016

© de la traducció: Aïda Garcia Pons, 2017

Disseny de la coberta: Mr. Cristiano Menezes / Retina 78

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u., 2017

Estrella Polar, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

La primera edició en llengua anglesa va ser publicada el 2016 als Estats Units per Aladdin (un segell de Simon & Shuster Children's Publishing Division).

Tots els personatges i fets narrats en aquest llibre són producte de la imaginació de l'autor. Qualsevol semblança a fets i persones reals és totalment una coincidència.

www.estrellapolar.cat

info@estrellapolar.cat

Primera edició: novembre del 2017

ISBN: 978-84-9137-390-2

Dipòsit legal: B. 22.168-2017

Imprès a Catalunya

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

CAPÍTOL 1

—És MALA IDEA —va dir en TOM.

Es va mirar de reüll l'aparell de l'altra punta del taulell com si mirant-se'l de cara li hagués de saltar als ulls i els hi hagués d'arrencar.

—Però si ni tan sols saps què fa! —vaig protestar.

Es va mossegar el llavi.

—És que estic segur que no vull saber què fa.

Sí que aquell aparell feia una pinta... bé, vaja, estranya. Feia gairebé tretze centímetres d'alçada, amb la part superior com inflada que s'aguantava damunt d'un cilindre estretet i ben dret, embolicat amb paper. La part superior de l'aparell se sostenia sobre tres bastons de fusta. I tenia una metxa que penjava de la part posterior.

—Sembla un bolet —va dir en Tom—. Amb cua. —Es va apartar de la taula—. Amb una cua in-fla-ma-ble.

No vaig poder evitar sentir-me un pèl ofès. Per estrany que fos, aquell aparell era la cosa més important que havia fet. Les altres eines i els materials de l'obrador d'apotecari: els pots de ceràmica, els de vidre, les culleres i tasses i les olles i calderes, tot estava amuntegat als taulells laterals, i tot completament inactiu. Només se sentia l'oloreta lleugera dels ingredients i els beuratges. Fins i tot el forn gegant en forma de ceba s'estava immòbil al seu raconet. I tot plegat, i precisament, perquè aquell aparell era el que havia de salvar la meva botiga.

El vaig alçar tot orgullós.

—El Fumacases Blackthorn! Us... mmm... fumarà la casa. Bé, la manera de promocionar-lo s'ha de millorar.

—El que has de millorar és el teu cervell —va remugar en Tom.

Ara l'havia dita massa grossa.

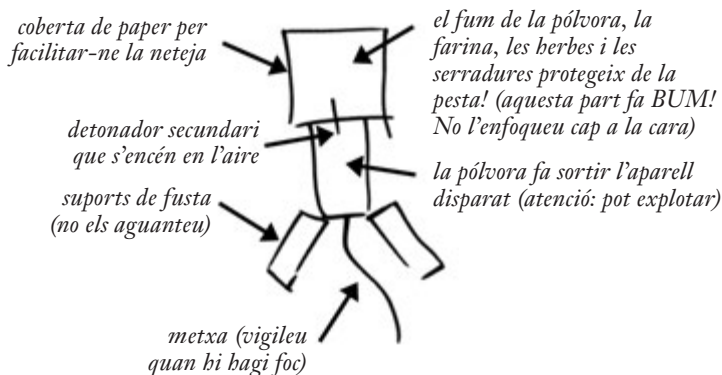
—Ei, els meus invents fan el que se suposa que han de fer!

—Sí, ja ho sé —va dir ell—. Aquest és el problema.

—Vine, mira. —Vaig tornar a deixar el fumacases damunt del taulell amb molt de compte i li vaig ensenyar el disseny que havia dibuixat en un pergamí de vitel·la—. Semblen focs d'artifici —vaig dir, i ara m'adono que potser no va ser la millor manera de començar.

Fumacases Blackthorn

*Un invent de Christopher Rowe,
aprenent del mestre Benedict Blackthorn, apotecari*

—Encens la metxa de sota. La pólvora de la part inferior fa sortir volant la superior. Aleshores el segon detonador explota així. —Vaig alçar el braç com si estigués venent teles de seda al mercat reial—. T'omple totes les cambres de fum i et protegeix la família! Dissenyat expressament per fer fora la pesta!

—Ai, ai, ai —va exclamar en Tom. Em sembla que la meua actuació encara l'havia impressionat menys—. I per què està ple de farina?

—Això és el millor de tot. Mira.

Vaig anar a l'altra punta de l'obrador on havia desat els dos sacs de farina que em quedaven. En vaig agafar un grapatet i el ciri encès del taulell. Quan hi vaig bufar la farina a sobre, la flama es va encendre més.

—Ho veus? —vaig dir—. Explota. És el que va fer explotar el molí de Campden l'estiu passat. L'aire estava massa enferrinat.

En Tom es va tocar el front amb els dits.

—Has fet servir un molí que va explotar com a base del teu invent?

—Home... la farina no és tan perillosa com la pólvora, no creus? —Però en Tom no feia cara d'estar-ne gaire convençut—. El fet és que quan la farina explota, encén les serradures i les herbes i omple tota la sala de fum. I aquest fum és la millor cosa que coneixem que ens pot protegir de la pesta. Els podem fer per encàrrec, i podem posar-hi la fusta que vulgui cada client.

—I per què no fan un foc normal i corrent? —va preguntar en Tom.

—Perquè no pots anar encenent focs per la casa perquè sí —vaig respondre.

—Ah, és clar. I això ja es veu que és un mètode molt més segur.

—Sí que ho és —vaig insistir—. Només t'has d'assegurar que el foc no toca les cortines. Ni les llànties. Ni les bèsties de companyia. I mira, ara t'ho ensenyo.

En Tom va decantar-se.

—Espera. No deus pas voler encendre-ho, oi?

—És clar que sí. Què n'haig de fer, si no?

—Em pensava que ho deies de broma.

Un colom de taques grisenques va baixar volant d'un dels prestatges alts on hi havia els ingredients i se'm va posar al costat. Va deixar anar un parrup.

—Ben fet, Bridget —va dir en Tom—. A veure si el fas entrar en raó, a aquest.

La Bridget va picar la metxa del canó. Es va fer enrere, va deixar anar un parrup queixós i va tornar a arrencar el vol escala amunt.

—Ho veus? —En Tom es va ajupir darrere el taulell—. Fins i tot l'ocell es pensa que estàs sonat.

—Ja te'n penediràs quan em surti l'or per les orelles.

Es va sentir la veu d'en Tom que provenia de darrere la taula.

—Potser sí, però per si de cas jo em quedo aquí.

Vaig encendre el detonador. Vaig mirar com espetegava i em vaig amagar darrere la taula amb en Tom. No perquè estigués espantat, això no. Només és que em va semblar... prudent.

La metxa va arribar a la part inferior. Durant un moment, no va passar res.

I de sobte es va encendre la pólvora. Es va sentir un sorollet sibilant i vam veure que, del cul de l'aparell, en sortien espurnes. El cilindre se'n va anar disparat enlaire.

Vaig estirar la màniga a en Tom.

—Funciona! Funciona!

Tot seguit es va encendre la segona metxa. Una flameta estreta que s'afanyava cap a la part inferior del cilindre, que a poc a poc es va decantar cap a un costat. I va sortir porta enllà, directe a la botiga.

—És això el que havia de passar? —va demanar en Tom.

—Doooooncs... —vaig fer jo, però la resposta correcta era: no.

Es va veure un flaix provinent de la porta del carrer. Seguit d'un BUM. El bum sí que me l'havia esperat. La veu que es va sentir després, no.

—Aaaaaah! —va fer.

CAPÍTOL 2

ENS VAM AFANYAR CAP A LA BOTIGA, I ALLÀ em vaig trobar enmig d'un conflicte.

D'una banda, el meu invent havia funcionat! El fumacases havia omplert l'espai d'un fum espès que feia una oloreta dolça. De l'altra, hi havia una marca negra de socarrim a la paret d'entre la porta i la finestra. I en aquella mateixa banda, en Harry, l'eriçó embalsamat que vivia a l'ampit de la finestra, estava cremant.

En Tom va avançar, tossint i movent sense parar els braços com l'aspa d'un molí, amb la intenció d'obrir la porta de bat a bat. Va agafar l'eriçó per la cua (l'única part on el foc encara no havia pres) i el va llançar al carrer. En Harry va rodolar com un arc de foc, fent dos bots a les llambordes abans d'aturar-se enmig de la calçada, encara flamejant.

En Tom es va girar cap a mi i em va mirar de mala manera. Vaig notar com em posava vermell.

—Un segon, un segon —vaig començar. I tot d'una ho vaig veure: la botiga estava buida—. No s'ha sentit algú que cridava?

En Tom va fer uns ulls com unes taronges.

—Has enviat un client a la lluna!

—Pels pèls —va dir una veu de refilet.

De darrere el taulell que hi havia al costat de la llar de foc, en va sortir tímidament la coroneta d'un home. En vaig reconèixer el floc de quatre cabells esverats i blanquinosos, els ulls mig emboirats. I el cor em va fer un bot.

—Mestre Isaac! —vaig exclamar.

—M'alegra veure que no perdeu el temps, nois.

L'Isaac va sortir de sota la taula i es va alçar amb els moviments lents i característics dels ancians.

Me li vaig plantar ràpidament al davant sense tocar-lo.

—Us trobeu bé?

—Millor que l'erició. —L'Isaac es va espolsar els pantalons—. Us puc preguntar a què treu cap, tot això? Què us ha fet aquesta bèstia?

—És un invent meu. Per aturar la pesta.

Va assentir.

—Suposo que socarrimant algú fins a convertir-lo en pura cendra sí que s'evita que agafi la malaltia.

Vaig notar que la cara se m'encenia.

—Em sap molt greu.

—No passa res. —Es va tocar una cremada a l'espatlla del gipó—. Bé, una mica sí, que passa. Però no pateixis.

Malgrat la vergonya que sentia, estava contentíssim de tornar-lo a veure. L'Isaac Chandler, el llibreter, havia estat un dels pocs amics del mestre Benedict, i meu també, cosa que va posar-se de manifest quan ens va ajudar a mi i en Tom a aturar el Culte de l'Arcàngel, que havia mort una dotzena d'homes la primavera anterior, entre els quals hi havia el meu mestre. L'Isaac tenia una botiga amagada en un carrer ple de magatzems al nord del Tàmesi. Però el que és més important: en una cripta de sota la botiga en qüestió hi tenia una biblioteca secreta dedicada a l'alquímia plena d'obres que abastaven segles d'un coneixement antiquíssim. Jo hi havia estat un parell de vegades: el primer cop, quan hi vaig anar a recollir la clau que em va ajudar a trobar un secret del mestre Benedict, i l'últim, al cap de quatre setmanes, quan hi vaig tornar a amagar el mateix secret que el mestre Benedict m'havia enviat a buscar: la recepta d'un explosiu terrible que es diu foc de l'arcàngel.

M'hauria agradat ser-hi més temps, allà. La botiga acollidora i calentona de l'Isaac es va convertir de seguida en un dels meus llocs preferits. Però ara mateix ja em feia content veure'l a ell aquí. Havia passat dos mesos fora.

—Heu tornat a Londres per quedar-vos-hi? —li vaig demanar.

—Sí i no. —L'Isaac va arrossegar una bandolera de pell de sota el taulell—. Puc seure? Ha estat un viatge de tornada esgotador.

—És clar —vaig respondre, i li vaig agafar la bandolera i el vaig dur cap a una butaca còmoda de davant la llar de foc.

Ell va fer un gest en direcció al taller.

—Em sembla que estaríem millor en un lloc privat.

Sorprès, el vaig acompanyar cap a l'obrador. En Tom es va quedar a fora, on va agafar un raspall i va començar a fregar la taca de socarrim de la paret mentre em mirava amb cara de no-sé-què-en-farem-de-tu. L'Isaac es va enfilar en un tamboret dels taulells i em va indicar que m'hi acostés.

Ho vaig fer, i vaig deixar la bandolera entre tots dos. Ara que havíem deixat la boira de la botiga, vaig poder veure l'Isaac amb més claredat. No feia bona cara.

Se'm va fer un nus a l'estómac.

—Que us passa res?

—No tinc la pesta, si és això el que vols saber —va fer—. El que sí que tinc, pel que es veu, és molta més edat.

Assegut al tamboret, va deixar caure les espatlles; tenia els ulls enfonsats i la cara bruta de pols de la carretera. Li vaig portar una tassa de cervesa passada de l'única bóta que em quedava al rebost i l'últim brioix que en Tom havia fet aquell matí. L'Isaac es va empassar la beguda amb quatre glopades.

—Gràcies. Feia molts anys que no anava a cavall. —Es va canviar de posició—. I les meves anques haurien volgut que n'haguessin passat encara més.

—Acabeu d'arribar? —vaig demanar.

Va fer que sí.

—Fa una hora. He vingut amb un vell amic teu.

Vaig arrugar el front. Encara tenia algun vell amic, jo?

—Lord Ashcombe —va fer ell.

Lord Richard Ashcombe era el lloctinent del rei, protector personal de Sa Majestat el rei Carles II. Igual que l'Isaac, Lord

Ashcombe havia estat una peça clau a l'hora d'ajudar-nos a aturar el Culte.

—Em pensava que era al comtat de Wiltshire amb el rei.

—Només ha tornat a Londres per un dia. Però necessitava veure'l, em va recollir una cosa.

L'Isaac va obrir la bossa i en va treure dos paquets. El primer estava embolicat amb un tros de tela blanca. Va tocar el segon. Duia una funda de cuir greixat i l'havien lligat amb un cordill. Els nusos estaven tots segellats amb cera.

—Què és? —vaig preguntar.

—Un llibre —va fer ell—. Un llibre molt especial. Un llibre que feia trenta anys que esperava poder comprar.

Vaig mirar-me el paquet com si esperés que, si m'hi esforçava prou, podria veure'n el contingut a través de la pell de la funda.

—I de què es tracta?

L'Isaac va acariciar el cordill amb les puntes dels dits.

—Ara per ara això tant és. Potser un dia te l'ensenyaré. Però avui no.

El mestre Benedict deia el mateix. I em feia molta ràbia quan ho deia. Però dubtava que pogués convèncer l'Isaac perquè me'n digués res, o sigui que em vaig limitar a fer fora la decepció i li vaig demanar:

—Què hi ha a l'altre paquet?

—Res que tingui tant de valor, però de totes maneres per a mi és molt important.

Va apartar la tela per deixar al descobert un pastís de mel acabat de fer, tot cobert de sucre.

—El que més m'agrada —va dir—. Té, agafa'n una mica.

Em va venir salivera, i en vaig tallar un tros sense deixar d'observar el misteriós paquet de damunt el taulell.

—D'on ha sortit?

—Del forn de Fleet Street.

—Vull dir el llibre.

—Segur?

—Mestre Isaac —vaig fer exasperat.

—Egipte. Ve d'Egipte. És tot el que te'n penso dir —va afegir afablement. Va tornar a desar el llibre dins la bossa—. M'alegra veure que la pesta no t'ha fet perdre la curiositat. Ni la gana.

M'havia acabat el primer tros de pastís. Suposo que devia veure que em mirava de reüll el que en quedava.

—Perdó.

Me'n va tallar un altre tros.

—M'agrada poder-lo compartir. M'has tingut preocupat. Les notícies provinents de Londres han estat força dolentes.

Fos el que fos que hagués sentit, segur que no podia transmetre la tenebrositat que s'escampava per tota la ciutat. Quan el Culte de l'Arcàngel va matar el meu mestre, havia pensat que era la pitjor cosa que li podia passar a la nostra ciutat. M'havia equivocat.

La pesta, inactiva a Londres durant trenta anys, havia tornat amb ferotgia. El que havia començat amb quatre casos aïllats fora la muralla de la ciutat, s'havia escampat de seguida i havia explotat a la fi amb la calor de l'estiu. Els butlletins de mortalitat, que sortien cada dijous, portaven el depriment recompte oficial de víctimes (6.102 morts la setmana abans), però tothom sabia que aquella quantitat no era real. El recompte de debò segurament era el doble. El total arribava als trenta mil morts i la cosa augmentava cada dia.

El primer de desaparèixer al nostre carrer havia estat un nen: en Jonathan Hartwell, el fill de l'orfebre, amb només deu anys. Al principi, com que la plaga començava amb els mateixos símptomes que altres malalties, com ara tremolors, rampes o suades, els seus pares tenien l'esperança que el nen hagués enxampat alguna altra cosa. Però aleshores els símptomes van canviar. I van començar les vomitades incontrolables. El seu cos estava en un permanent estat convulsiu. El deliri se'n va apoderar. La ment li passava dels àngels als dimonis, veia escenes que anaven de l'èxtasi al turment, ara pregava, ara llançava malediccions. Però els Hartwell negaven que fos la malaltia, fins que la pell del nen va quedar marcada amb els «senyals»,

les mostres úniques de la pesta: unes inflamacions negres al coll, les aixelles i l'entreuix (o en alguns casos molt poc freqüents, taques vermelles inflades a la pell). Com la majoria, el petit Jon va tenir aquelles inflamacions. Cridava tan fort que el podia sentir de quatre cases enllà, amb portes i finestres tancades i les mans a les orelles prement amb força.

No hi podia fer res, jo. Vaig dur una mica de cascall al seu pare perquè pogués calmar l'agonia del pobre nen, però allò era poc efectiu contra la malaltia. I fins i tot aleshores la mare encara tenia esperança, perquè hi havia qui sobrevivia a la pesta. Però, al final, el silenci es va apoderar del nen i llavors la mare va començar a gemegar i jo només em vaig poder limitar a escoltar; no podia fer-hi res, era un inútil. Com ara.

—Les coses només fan que empitjorar —li vaig dir a l'Isaac—. Tinc molta por.

—La malaltia fa que tots siguem iguals —em va respondre ell—. Què, has estat seguint aquell profeta?

—Qui?

—He llegit que hi ha un profeta a la ciutat —va explicar l'Isaac—. Diuen que pot predir el curs de la pesta. Tu l'has vist?

Jo ni tan sols n'havia sentit a parlar.

—En Tom i jo no sortim gaire de la botiga. No rebem notícies de l'exterior. Bé, a excepció del *Butlletí de mortalitat*.

Que era més del que nosaltres volíem saber. Com la resta de la gent, en Tom i jo miràvem d'evitar el perill quedant-nos sempre a casa, perquè ningú no sabia del cert com s'escampava la malaltia. Tothom creia que el fum la feia fora (d'aquí el meu invent, que de moment no havia tingut gaire èxit), però no sabies mai si algú n'estava infectat fins que en mostrava els senyals.

No hi havia gaires motius per sortir, en aquella època. La plaga havia immobilitzat Londres. La majoria de les botigues havien tancat, s'havien perdut feines. Aquells que es podien permetre tocar el dos, ja havien fugit; al llarg de tot l'estiu, els carruatges havien inundat els carrers de la ciutat i la gent rica marxava esverada cap a la seguretat del camp. Actualment, els

únics habituals als carrers eren els encarregats del carro de morts, que cada nit recollien cossos plens de senyals mentre feien tocar una campana i deixaven anar aquell crit terrible: «Porteu els vostres morts!».

L'Isaac va moure el cap.

—Al llarg de la meua vida hi ha hagut tres plagues a Londres: la del 1603, la del 1625 i la del 1636. I deixa'm que et digui, Christopher, que aquesta és pitjor que les altres tres juntes. Si de debò hi ha un profeta, és un senyal esfereïdor que els mons del més enllà mostren interès per la nostra ciutat una altra vegada. I no cal que et digui com n'és de perillós, això.

Vaig tenir una esgarripança pensant en el foc de l'arcàngel.

—Quan va arribar la plaga em pensava que vós ja no tornàrieu més.

—No pensava tornar. Però la notícia d'aquest profeta i els informes sobre els saquejos de la ciutat em van fer decidir. Per això m'he aturat aquí de camí cap a casa. Et volia fer saber que tanco la botiga.

Va ser com si em clavessin un cop de puny a l'estómac. Tot i que només havia estat a casa seva un parell de vegades, la relació que aquest home havia tingut amb el meu mestre em feia sentir ara com si estigués a punt de perdre una segona llar.

—Però... per què? Què passarà amb la biblioteca de la cripta?

—Res. És precisament per la biblioteca que tanco la parada. —L'Isaac va sospirar—. M'estimo la meua botiga, gairebé tant com el teu mestre s'estimava aquest lloc. Però la biblioteca... la biblioteca és el motiu pel qual sóc viu. Tot el que he fet ha estat per servir-la, per fer-la créixer, per protegir-la. I tot i això he estat un ximplet. —Va assenyalar el llibre de dins la bandolera—. He estat comprant obres per al futur. I el que hauria hagut de fer era preparar-m'hi. No tinc aprenent —va continuar—. Si em moro, no hi haurà ningú que pugui ocupar el meu lloc. I la biblioteca ha de sobreviure tant sí com no. I això vol dir que jo haig de sobreviure amb ella. Com a mínim durant un temps més.

Es va mirar la tassa.